

До
Председателя на Научното жури,
определено със Заповед № 106/07.04.2026 г.
на Директора на Национален център по заразни и паразитни болести
На Ваш Протокол № 1/12.03.2026 г.

Приложено представям: **Рецензия**

за провеждане на процедура по обявения в ДВ, бр. 15 от 06.02.2026 г. конкурс за академичната длъжност **Доцент** по **специалност „Епидемиология“**, професионално направление **7.1. Медицина**, област на висшето образование **7. Здравеопазване и спорт - един**, за нуждите на отдел „Епидемиология и надзор на заразните болести“ на Национален център по заразни и паразитни болести-София.

Кандидат: **един**: д-р Лили Емилова Маринова, дм отдел „Епидемиология и надзор на заразните болести“ на НЦЗПБ

Рецензия

от доц. д-р Ваня Рангелова Рангелова, дм, външен член

Научна специалност: Епидемиология

Институция: МУ Пловдив, ФОЗ, Катедра „Епидемиология и медицина на бедствените ситуации“, според протокол № 1/12.03.2026 г. от заседание на Научно жури, определено със заповед № 106/07.04.2026 г. на Директора на Национален център по заразни и паразитни болести, град София

Адрес и контакти :

Пощенски адрес: Пловдив, ул. „Стефан Захариев“ № 4

Електронен адрес: vanya.rangelova@mu-plovdiv.bg

Телефон: 0883403683

Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ - Условия и ред за заемане на академична длъжност „Доцент“.

Кандидатката е представила в пълен обем документи според Закона за развитието на академичния състав в Р България и Правилника на НЦЗПБ. Материалите отговарят на качествени и количествени критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“.

I. Анализ на карьерния профил на кандидата:

Д-р Лили Емилова Рахамимова - Маринова завършва висшето си образование по медицина в Медицински университет София през 1995 г. с отличен успех. Между 1995 - 2001 г. работи в Отделение по кардиология и ревматология на Национална многопрофилна транспортна болница „Цар Борис III“ – гр. София. От 2001 г. в отдел "Епидемиология и ДДД" в Националния център по заразни и паразитни болести заема последователно длъжностите лекар - ординатор, научен сътрудник III степен (2003г.) и научен сътрудник II степен (2006г.) и главен асистент (2010г.) в отдел "Епидемиология и надзор на заразните болести". В периода 2011-2025 г. д-р Маринова последователно заема длъжностите гл. експерт, гл. инспектор, началник сектор, началник отдел „Епидемиология и контрол на заразните болести“ и зам. Директор в Регионална здравна

инспекция-София. От декември 2025 г. кандидатка заема длъжност- Завеждащ отдел „Епидемиология и надзор на заразните болести“ в НЦЗПБ-София.

През 2005 г. придобива специалност "Епидемиология на инфекциозните болести".

През 2012 г. след успешна защита на дисертационен труд на тема „Епидемиология на морбили в България в условията на елиминация и възможности за ефективен надзор“, д-р Маринова придобива ОНС „Доктор“.

Д-р Маринова активно е надграждала знания и умения с допълнителни квалификации чрез участие в различни обучения в страната и чужбина. Те включват следните области:

Епидемиология и надзор на заразните болести: в Словения (2003 г.), Холандия (2007 г.), Испания (2007 и 2010 г.), Швеция (2010 и 2011 г.) и Обединеното Кралство (2012 г.). София (2021 г.)

Ваксини и имунопрофилактика в София (2002 г. и 2006 г.) и Финландия (2009 г.);

Ранно оповестяване при кризи, свързани с биологично оръжие и биотероризъм в Румъния (2005 г.), Албания (2005 г.), Португалия (2007 г.) и Люксембург (2008 г.);

Епидемиологична статистика в София (2003 г.); София (2021 г.)

Анализ на риска и киберсигурност – София (2023 г.); София (2025 г.)

Впечатлява участието на д-р Маринова в национални и международни проекти и програми- общо 20 на брой. Трябва да се отбележи, че в три от тях доктор Маринова е ръководител на проекта.

Д-р Маринова участва в създаването на 6 внедрявания и други научно-приложни разработки в НЦЗПБ.

Кандидатката владее английски и руски език на ниво С1, в полза на контактите с изследователи в чужбина, основа за квалификация и израстване. Има отлични компютърни умения, включително администриране и управление на национални специализирани информационни страници за епидемиологичен надзор, доставка и анализ на данни в специализирания уеб-портал за надзор на заразните болести TESSy на ECDC.

Членство: Български лекарски съюз, Българско научно дружество по епидемиология на инфекциозните и неинфекциозните болести, Югоизточно-европейски медицински форум.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

Д-р Лили Маринова участва в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“ с научна продукция качествено и количествено, съгласно изискването на Закона за развитието на академичния състав в РБългария и Правилника за развитие на академичния състав на НЦЗПБ. Спазвайки изискванията са изпълнени минималните национални изисквания на всички представени в хода на рецензията данни, трансформирани в точков еквивалент за оценка на изискванията за заемане на АД „Доцент“. При минимален изискуем брой точки 400, д-р Лили Маринова е представила доказателствен материал за общо 3603,3, т.е. многократно над необходимия минимум.

Разпределение на научната продукция според Наукометрични показатели и други показатели, свързани с преподаване, специалност и моментна длъжност необходими за заемане на академична длъжност „Доцент“ област 7 „Здравеопазване и спорт“:

А1. Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ на тема „ Епидемиология на морбили в България в условията на елиминация и възможности за ефективен надзор“ - **50 точки.**

В3. Хабилизационен труд – монография – **100 точки.**

Г7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 13 в Scopus и Web of Science с общ брой **160.6 точки.**

Г8. Публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове - 27 – **237.7 точки.**

Д10. Цитирания (само Scopus и Web of Science)- 149 цитирания на 10 статии - **2235 точки.**

Д12. Цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране – 61 цитирания на 7 статии – **305 точки**

Е15 Придобрита медицинска специалност- **40 точки**

Е16. Участие в национален научен или образователен проект -5 проекта по 15 точки - **75 точки**

Е17. Участие в международен научен или образователен проект -10 проекта по 20 точки - **200 точки**

Е19. Ръководство на международен научен или образователен проект- 5 проекта по 40 точки - **200 точки**

Д-р Маринова представя за конкурса коректно подготвен доказателствен материал.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

В конкурса д-р Маринова представя значими общо 48 научни труда, както 4 от публикациите са рецензирани в хода на процедура за придобиване на ОНС „Доктор“. В настоящия конкурс д-р Маринова участва общо с 43 научни труда, които не повтарят доказателствения материал под предходната процедура, както следва: дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“, 13 пълнотекстови публикации, реферирани и индексирани в Scopus/Web of Science (5 от тях с импакт фактор), 27 пълнотекстови публикации в издания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни, 1 монография и 1 практическо ръководство за здравни работници и здравни медиатори.

Разпространението и приложението на научно-практическите постижения на кандидатката сред научната общност, определят научната активност, видимо в публикациите в авторитетни и рецензирани научни списания като - *Eurosurveillance, Vaccine, Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences, European Journal of Public Health, Problems of Infectious and Parasitic Diseases* и др. След прецизиране на справката за цитиранията на кандидатката трябва да се отбележи сериозният отзвук на резултатите от

нейните проучвания с общо **210 цитирания** в научната литература, от които **149** в реферирани в Scopus и Web of Science научни издания. Силно впечатление прави и общият **IF-434,05** от цитиранията, което е в подкрепа на публикационния имидж на д-р Маринова.

Хабилитационният труд – монография със заглавие „Ефекти от COVID-19 пандемията върху изпълнението на Националанта имунизационна програма в област София-град“ е фокусиран върху детайлното проучване на пандемията от COVID-19 и извършването на систематичен преглед и оценка на въздействието ѝ върху изпълнението на Националния имунизационен календар и цялостната имунизационна политика, провеждана на територията на град София и нагласи за противогрипна ваксинация сред различни групи от населението“. . Анализирани са имунизационният обхват и тенденциите при задължителните имунизации и реимунизации срещу туберкулоза, дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, Hib-инфекции, хепатит В, морбили, паротит, рубеола и пневмококови инфекции. зведени са факторите, допринесли за затрудненията в изпълнението на имунизационната програма, както и предложения за оптимизиране на имунизационната политика и подобряване устойчивостта на здравната система при бъдещи кризисни ситуации. Получените резултати имат важно значение за общественото здравеопазване и могат да бъдат използвани при планиране на политики в областта на имунопрофилактиката и управлението на здравни кризи.

Бих искала да отбележа и публикуваното Практическо ръководство „Да поговорим за предпазване от болести. Как да повишим броя на детските имунизации“, което тя предоставя в доказателствения материал. Ръководството е разработено на базата на доказателства и добри европейски практики и има за цел да подпомогне здравните работници и здравните медиатори в ефективната комуникация с родители и уязвими групи относно ползите от имунизациите. Трудът е особено актуален, защото разглежда причините за непълнен имунизационен обхват, ваксиналните колебания и ролята на дезинформацията като рисков фактор за възникване на епидемични взривове. Съществен принос на ръководството е практическата му насоченост – предоставени са конкретни модели за комуникация със семейства, техники за преодоляване на ваксиналните стракове и стратегии за работа с труднообхватни групи от населението. Това има пряко значение за подобряване на имунизационния обхват и ограничаване на риска от разпространение на ваксинопредотвратими заболявания.

В публикуваните **13** публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - в Scopus и Web of Science, д-р Маринова е първи автор в 5 и втори в 4 отпечатъка – 69 %, т.е. подчертана активност. От 13 публикации - 5 са с общ **Impact factor – 19,587**.

Д-р Маринова предоставя информация за **27** публикации в нереперирани научни издания, като в 7 от тях е първи автор и в 5- втори автор, което представлява 44%, също подчертана активност.

В допълнение кандидатката предоставя списък и на доклади и резюмета на доклади, отпечатани в специализирани научни издания, от 36 участия в научни форуми (4 от които в чужбина), което подчертава нейната активност и представяне пред научната общност на научно-практическите ѝ постижения.

Впечатляваща е проектната дейност на д-р Маринова. Тя участва общо в **20** национални и международни проекти и програми. Трябва да се отбележи, че в **5** от тях тя е ръководител/координатор, както следва:

2014-2016 г. - Национален координатор в проект VENICE III- „Мрежа за мониториране и оценка на европейските имунизационни системи“ (VENICE III Project “Vaccine European New Integrated Collaboration Effort Project).

2011-2012 г. - Ръководител на проекта Country information project (CIP): Изготвяне на профил на страната относно дейности и институции в областта на надзора на заразните болести, подкрепа на дейностите по двустранни обмен на епидемиологична, научна и оперативна информация (Service contract No4-ECD.3006).

2010-2011 г. - Ръководител на проект „Анализ на факторите, довели до разпространението на морбили в България през 2009-2010 г. сред уязвими групи от населението (Service contract No-ECD.2507).

2010-2011 г. - Ръководител на проекта Country information project (CIP): Изготвяне на профил на страната относно дейности и институции в областта на надзора на заразните болести, подкрепа на дейностите по двустранни обмен на епидемиологична, научна и оперативна информация (Service contract No ECDC/08/022).

2010-2011 г. - Национален координатор в надзорната мрежа за ваксинапредотвратими заболявания (VPD Network) на дългосрочната програма на ECDC за ваксинапредотвратими заболявания (ECDC programme on vaccine-preventable diseases and invasive bacterial infections).

IV. Основни направления и тематични области на приложените научни трудове и приноси в научните трудове:

Научната дейност на д-р Лили Маринова, дм, се характеризира с ясно изградена тематична насоченост, последователност и висока общественоздравна значимост. Основните научни направления в нейната работа обхващат епидемиологията, надзора и профилактиката на ваксинапредотвратимите инфекции, имунизационната политика, информационните системи в общественото здраве и контрола на нововъзникващи и социалнозначими инфекциозни заболявания. Научните ѝ разработки се отличават с интердисциплинарен подход, съчетаващ класически епидемиологичен анализ, молекулярно-епидемиологични методи, здравна комуникация и организационно-приложни аспекти на общественото здраве.

Водещо място в научната дейност на кандидатката заемат проучванията върху епидемиологията, надзора и елиминацията на морбили, рубеола и епидемичен паротит. Изследванията ѝ са фокусирани върху анализа на епидемичния процес в условията на елиминационна стратегия, оценката на риска от разпространение на инфекциите, ролята на имунизационния обхват и факторите, поддържащи циркулацията на дивите вирусни щамове. Особено значими са разработките, свързани с епидемията от морбили в България през 2009–2010 г., включително проучванията върху нозокомиалното разпространение на инфекцията, молекулярно-биологичната характеристика на циркулиращите вируси и ефективността на системите за епидемиологичен надзор.

Съществено научно направление в работата на д-р Маринова е имунопрофилактиката и имунизационната политика. Научните ѝ разработки са насочени към оценка на

ефективността на ваксинационните програми, изследване на факторите, влияещи върху имунизационния обхват, както и разработване на стратегии за повишаване на общественото доверие към ваксините.

Друг важен акцент в научната работа на кандидатката са информационните системи и регистрите в областта на имунизациите и епидемиологичния надзор. Д-р Маринова участва активно в разработването и усъвършенстването на информационни системи за събиране, анализ и интерпретация на данни за заболяемостта от морбили и други ваксинапредотвратими инфекции. Научните ѝ разработки в тази област са насочени към оптимизиране на надзора, повишаване чувствителността и специфичността на системите за регистрация и доближаването им до европейските стандарти и изисквания на Световната здравна организация.

Особено актуално направление в научната работа на кандидатката са изследванията, свързани с пандемията от COVID-19 и отражението ѝ върху функционирането на здравната система и имунизационната политика. Проведените анализи върху ефектите на пандемията върху изпълнението на Националния имунизационен календар в област „София-град“ имат висока научна и практическа стойност, тъй като идентифицират рисковете от спад на имунизационния обхват и възможностите за възникване на епидемични взривове от ваксинапредотвратими заболявания.

В научната дейност на д-р Маринова важно място заемат и проучванията върху епидемиологичния надзор на респираторни инфекции и други остри заразни болести, включително грип, коклюш, легионелоза, респираторно-синцитиален вирус и ТОРЗ. Разработките ѝ в тази област са свързани с анализа на епидемичната динамика, оценката на риска и усъвършенстването на системите за ранно откриване и надзор на инфекциите.

Приемам представената от д-р Маринова справка за приносите на научните разработки.

Научните приноси на д-р Лили Маринова, дм, могат да бъдат определени като значими, актуални и с подчертан оригинален и научно-приложен характер. Те са насочени основно към епидемиологията, надзора и профилактиката на ваксинапредотвратимите заболявания, имунизационната политика и усъвършенстването на системите за обществено здраве.

Сред приносите с оригинален научен характер следва да се открие извършеното детайлно проучване на пандемията от COVID-19 в област „София-град“ и анализът на ефектите ѝ върху изпълнението на Националната имунизационна програма. На базата на голям обем епидемиологични данни е установено значително понижаване на имунизационния обхват по време на пандемията, което създава предпоставки за възникване на епидемични взривове от ваксинапредотвратими заболявания. Анализирани са основните фактори, довели до това – ангажираността на здравната система с COVID-19, ограничителните мерки и нарасналите страхове сред родителите относно ваксинациите в пандемична обстановка.

Особено съществен принос представлява проведеното за първи път в България проучване върху влиянието на социално-икономическите фактори върху тежестта на протичане на морбили и честотата на тежките усложнения. Чрез използване на регресионен анализ е доказано значението на майчиното образование, наличието на имунизационен статус и постоянните доходи в домакинството като фактори, намаляващи риска от тежки

усложнения при болелите деца. Проучването има важно значение за изясняване на ролята на социалните детерминанти при протичането на ваксинопредотвратимите инфекции.

Към оригиналните приноси следва да се отнесе и проведеното за първи път у нас изследване върху нагласите на различни целеви групи към ваксините и имунизациите с цел установяване причините за формирането на „джобове“ от неимунизирано население. В резултат на проведените проучвания са адаптирани и разработени практически ръководства и учебни материали за медицински специалисти, насочени към подобряване на комуникацията с родители и уязвими групи по въпросите на имунопрофилактиката.

Съществено място заемат и приносите с научно-приложен характер. Извършена е оценка на изпълнението на Националната имунизационна програма в област „София-град“ по време на пандемията от COVID-19, като въз основа на резултатите са формулирани конкретни предложения за подобряване на имунизационната стратегия – организиране на догонващи имунизационни кампании, подобряване на координацията между институциите, стимулиране дейността на общопрактикуващите лекари и внедряване на национален имунизационен регистър.

С научно-приложна стойност е и извършената оценка на ефективността на Информационната система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили. В резултат на анализа системата е доразвита и усъвършенствана чрез въвеждане на нови функционалности, свързани с регистрирането и анализа на епидемиологични данни, проследяване на взривове и регистрация на проучени и отхвърлени случаи. По този начин системата е приведена в по-голямо съответствие с европейските изисквания за чувствителност, специфичност и своевременност на епидемиологичния надзор.

V. Оценка на преподавателската дейност на кандидата

Д-р Маринова предоставя справка за учебна натовареност към Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ към Медицински университет София. Комплексната качествена оценка на учебно-методическата и преподавателска дейност включва: справка за аудиторна заетост по години. Учебната натовареност на кандидатката по години от 2022/2023 г- 90 часа лекции и 75 часа практически упражнения и 24,9 от участие в изпити. Респективно за 2023/2024г. – съответно 90 часа лекции и 75 часа практически упражнения и 21,12 часа-изпити.

Критични бележки - Нямам критични бележки към кандидата.

Заключение:

Д-р Лили Маринова е позната като уважаван и висококвалифициран специалист и учен в областта на епидемиологията на заразните болести. Основните направления, в които е насочила усилията си кандидатката са актуални и значими. Научните ѝ разработки са оригинални и прецизно публикувани, което убеждава, че получените от нея резултати са с висока практическа стойност.

Д-р Лили Маринова, дм отговаря на задължителните и специфични условия и покрива препоръчителните наукометрични критерии за академичната длъжност „доцент“ съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав на НЦЗПБ. Давам

своята положителна оценка и предлагам на членовете на уважаемото жури да дадат положителен вот за присъждане на академичната длъжност "Доцент" на д-р Лили Емилова Рахамимова-Маринова.

22.05.2026 г.

Доц. д-р Ваня Рангелова Рангелова ,дм